

Tussen Haarlem en Hoek van Holland

Enkele uren na het inzetten van het Duitse offensief stond reeds vast dat, wij schreven dit al, de gedurfde, ja ietwat overmoedige operatie van de 22ste *Luftlande-Division* in wezen mislukt was. Van uitschakeling van het Haagse zenuwcentrum der Nederlandse verdediging was geen sprake; wel hadden de parachutisten en luchtlandingstroepen de vliegvelden Valkenburg, Ypenburg en Ockenburg in handen gekregen, maar het was de vraag of zij zich daar lang zouden kunnen handhaven. Van de Duitse toestellen hadden er alleen de eerste échelons kunnen landen; die waren op Valkenburg in de bodem weggezakt, Ypenburg, het best-geoutilleerde vliegveld van de drie, was versperd door de wrakken van de Duitse *Junkers-52's*, vlak bij Ockenburg hadden de Nederlandse troepen zich kunnen handhaven. Het was de bedoeling geweest dat alle Duitse transporttoestellen van de drie genoemde vliegvelden weer naar Duitsland terug zouden vliegen om daar in vier nieuwe golven (twee op 10 mei, twee op 11 mei) de rest van de *Luftlande-Division* op te halen. Het zorgvuldig opgesteld transportschema viel evenwel in duigen: de meeste toestellen van de eerste golf kwamen niet eens terug. Wel kon men naar Waalhaven versterkingen sturen (hetgeen zowel op de rode als op de 11de en 12de geschiedde¹), maar Valkenburg, Ypenburg en Ockenburg waren voor de *Luftwaffe* onbereikbaar geworden.

Bijna tienduizend militairen hadden in de '*Raum Den Haag*' aan de grond moeten komen, maar aan niet veel meer dan een derde was dat gelukt, sommigen inderdaad op de drie genoemde vliegvelden, anderen daarentegen vrij ver daarvandaan: in de polders tussen Gouda en Den Haag, op de autoweg tussen Delft en Rotterdam, op allerlei plaatsen in het Westland, op enkele punten aan het strand tussen Katwijk en Hoek van Holland alsmede op het eiland Rozenburg. De Duitsers waren dus verstrooid geraakt. Erger nog: er was bij hen sprake van een aanzienlijke mate van desorganisatie. De commandant van de *Luftlande-Division*, Graf von Sponeck, die op Ypenburg had moeten landen, kwam met zijn toestel op het strand bij Kijkduin terecht, terwijl zijn radio-afdeling op Ockenburg landde: Graf von Sponeck had dus geen mogelijkheid om contact op te nemen met de onderdelen van zijn divisie, met de commandant van het gehele *Luftlande-Korps*, generaal Student (die op Waalhaven zou landen) of met diens superieur in Duitsland, generaal Kesselring.²

Die spreiding van de luchtlandingstroepen werd (dat was in de verwarring

¹ Nierstrasz: *Algemeen Overzicht*, p.193. ² Molenaar: *De luchtverdediging*, VII, p. 12.